

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę*

Próbný egzamin ósmoklasisty Język polski

DATA: marzec – kwiecień 2020 r.

CZAS PRACY: do 180 minut

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy arkusz składa się z **20** kolejno ponumerowanych stron.
2. Sprawdź, czy w arkuszu są wydrukowane **22 zadania**.
3. Brak stron lub inne wady arkusza zgłoś nauczycielowi.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
5. Wszystkie zadania rozwiązuj długopisem lub piórem.
6. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
7. W każdym zadaniu poprawna jest zawsze **tylko jedna** odpowiedź.
8. Ewentualne poprawki w odpowiedziach zapisz zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie.
9. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Powodzenia!

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia ucznia do dostosowania zasad oceniania.

Uczeń **nie prznosi** odpowiedzi na kartę odpowiedzi.

OPOP-**800**

Zapoznaj się z poniższymi informacjami

1. Do niektórych zadań podane są trzy albo dwie odpowiedzi:

A. B. C. albo PRAWDA FAŁSZ

Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i zaznacz znakiem X, np.:

~~X~~. B. C. albo ~~PRAWDA~~ FAŁSZ

2. Jeśli się pomylisz, otocz błędna odpowiedź kółkiem i zaznacz znakiem X poprawną odpowiedź, np.

A. B. C. albo PRAWDA FAŁSZ

3. Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę przekreśl i napisz poprawną odpowiedź

nad niepoprawnym fragmentem

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~.^{stuszenie}

lub obok niego

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~.^{stuszenie}

Lista lektur obowiązkowych

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym tren I, V, VII, VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona, Śmierć Pułkownika, Świtezianka, Dziady*
część II, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie, Pan*
Tadeusz (całość)

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis, Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

Stefan Żeromski, *Szyfrowe prace*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty), *Tędy i owędy* (wybrany
reportaż)

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Aleksander Kamiński

KAMIENIE NA SZANIEC

Jak w represjach fotograficznych wybił się Alek, tak w początkach „pracy kinowej” głośny stał się Rudy.

Było to wtedy, gdy zaczynano dopiero szykany wobec publiczności kinowej. Zaczynano wstępnym, złośliwym sloganem, wypisywanym kredą na murach: „Tylko świnie siedzą w kinie”. W druku slogan ten wyglądał króciusiętko, ale gdy się go pisze dużymi literami na murze, staje się potwornym tasiemcem. Jego wypisywanie trwa, zda się, wieki; ponieważ napis musi być czytelny, każdą literę należy pisać równo, starannie i bez pośpiechu. Jakaż świetna szkoła panowania nad sobą! Napisałeś pierwszych parę liter, a oto ubezpieczający cię kolega ostrzega, że do rogu podchodzi przechodzień. Serce przyspiesza uderzenia, lecz dłoni nie wolno przyspieszyć ruchów kredy. Z drugiej strony ulicy słychać kroki. Niespokojny gwizd zabezpieczającego uderza w uszy. Fala krwi napływa do mózgu. Przemóżna pokusa krzyczy wprost w duszy, by przerwać, cisnąć kredę, biec – ale dłoń spokojnie i równo kreśli koniec ostatniego słowa, potem równie spokojnie kładzie kredę do kieszeni. Spokojnie i powoli zaczynasz iść w kierunku najbliższej przecznicy. Zwyciężyłeś sam siebie.

Alek był z natury odważny. Lecz Rudy musiał się silnie przewycięzać przy każdej robocie. Jego pierwsze wielkie nad sobą zwycięstwo było związane z napisem sloganu „Tylko świnie siedzą w kinie”. Na ulicy Rakowieckiej, na czerwonych ceglach koszar lotniczych, Rudy najpierw napisał slogan, a potem narysował dwie duże świnie siedzące w krzesłach. [...] Pisanie i rysowanie trwało parę minut. Była to jedna z najpierwszych prac Rudego.

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*, Warszawa 1999.

Zadanie 1. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższej informacji. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.

„Praca kinowa”, o której mowa w przytoczonym fragmencie, była jedną z pierwszych akcji Rudego.

PRAWDA

FAŁSZ

Zadanie 2. (0–1)**Uzupełnij zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

Akcje prowadzone w kinach miały na celu ___ polską publiczność do chodzenia do kin.

zachęcić	A
----------	---

zniechęcić	B
------------	---

Zadanie 3. (0–1)**Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

Z tekstu wynika, że Rudy umieścił slogan *Tylko świnie siedzą w kinie* na murze ___.

koszar	A
--------	---

kina	B
------	---

Zadanie 4. (0–1)**Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

Aby slogan *Tylko świnie siedzą w kinie* pisany na murach był czytelny, litery należało pisać starannie i ___.

szybko	A
--------	---

powoli	B
--------	---

Zadanie 5. (0–1)**Oceń prawdziwość poniższej informacji. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.**

Bohaterowie *Kamieni na szaniec* to postacie autentyczne.

PRAWDA

FAŁSZ

Zadanie 6. (0–2)

Obejrzyj zamieszczone poniżej zdjęcie. Przedstawia ono tablicę pamiątkową umieszczoną na budynku Muzeum Archeologicznego w Warszawie.

www.pamietajskadjestes.pl

6.1. Uzupełnij podane zdanie.

Tablica pamiątkowa upamiętnia słynną akcję pod ....., którą Aleksander Kamiński opisał w książce *Kamienie na szaniec*.

6.2. Wśród odbitych 25 więźniów był Jan Bytnar, jeden z głównych bohaterów książki *Kamienie na szaniec*. Podaj jego pseudonim.

.....

Zadanie 7. (0–1)

Podaj jedną cechę świadczącą o tym, że utwór *Kamienie na szaniec* należy do epiki.

.....

Zadanie 8. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

W wypowiedzi *pokusa krzyczy wprost w duszy* zastosowano ____.

przenośnie	A
------------	---

porównanie	B
------------	---

Zadanie 9. (0–2)

Który z bohaterów lektury obowiązkowej, innej niż *Kamienie na szaniec*, pomógł innym? Wyjaśnij, na czym polegała ta pomoc.

Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Bohater: .....

Wyjaśnienie: .....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (0–2)

Przeczytaj fragment utworu

Nagle wśród tego spokoju natury rozległ się drżący głos starego, który czytał głośno, by się samemu lepiej rozumieć:

Litwo, ojczyzno moja, ty jesteś jak zdrowie!
Ile cię trzeba cenić, ten tylko się dowie,
Kto cię stracił. Dziś piękność twą w całej ozdobie
Widzę i opisuję, bo tęsknię po tobie...

Skawińskiemu zabrakło głosu. Litery poczęły mu skakać do oczu; w piersi coś urwało się i szło na kształt fali od serca wyżej i wyżej, tłumiąc głos, ściskając za gardło...

10.1. Uzupełnij zdanie.

Przytoczony fragment pochodzi z utworu pt. ...., którego autorem jest Henryk Sienkiewicz.

10.2. Odwołując się do znajomości całego utworu Henryka Sienkiewicza, napisz, jaki tytuł miała książka, w której zaczytał się Skawiński tak bardzo, że zapomniał zapalić latarnię.

Tytuł książki, którą czytał Skawiński: .....

Zadanie 11. (0–3)

Przeczytaj poniższy tekst.

Nie ma jak kino [...]. Ponad sto lat temu publiczność po raz pierwszy usiadła przed ekranem, żeby podziwiać ruchome obrazy. Od tego czasu wiele się zmieniło w kinematografii¹ światowej. Ukazały się na ekranach i zniknęły filmy nieme, rozbłysły nowe gwiazdy filmu, pojawiły się niezwykle efekty specjalne. Tylko jedno nie uległo zmianie – zachwyt i skupienie, z jakim całe pokolenia oglądają filmy, siedząc w półmroku sali kinowej.

¹ Kinematografia – przemysł filmowy.

11.1. Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Użyte w tekście sformułowanie *ruchome obrazy* to określenie ____.

filmów	A
--------	---

aktorów	B
---------	---

11.2. Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Wyraz *gwiazda* został w tekście użyty w znaczeniu ____.

aktora filmowego	A
------------------	---

świeącego punktu na niebie	B
-------------------------------	---

11.3. Oceń prawdziwość poniższej informacji. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.

Według opinii autora tekstu, od początku istnienia kina nie zmieniły się zachwyt i skupienie widzów.

PRAWDA

FAŁSZ

Zadanie 12. (0–3)

Napisz zaproszenie na spotkanie z autorem książki o Rudym, Alku i Zośce. Pamiętaj o podaniu wszystkich niezbędnych informacji.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

ZAPROSZENIE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Dariusz Makowski

ZAPISANE NA KLISZY

Powszechnie uważa się, że fotografia prezentuje prawdę o rzeczywistości. To jednak mit! Zdjęcie samo z siebie nic nie mówi. Są na nim wzory i plamy barwników, które w różnym stopniu pochłaniają światło. W przypadku fotografii czarno-białej są to skupiska związków srebra. Zdjęcia stanowią jedynie kompozycję elementów. Z tego zbioru elementów dopiero my, odbiorcy, odczytujemy sensowne obrazy.

Wydaje nam się, że fotografia dokładnie odzwierciedla rzeczywistość. Przyjmujemy, że proces powstawania obrazu w aparacie to zjawisko niezależne od nas. Jednak tak nie jest. Przecież aparat nigdy sam nie robi zdjęcia!

Nawet jeżeli ktoś zaprogramował aparat do samodzielnego trybu pracy (samowyzwalacz), to jednak nie „coś”, ale ktoś podjął pewne działania. To człowiek umieścił aparat w określonym miejscu oraz czasie i wycelował obiektyw w wybrany fragment przestrzeni. Tym samym przyjął określoną perspektywę. To, co widzimy na zdjęciu, jest tym, co chciał nam pokazać fotograf.

Zadanie 13. (0–2)

Dokończ zdania zgodnie z sensem tekstu Dariusza Makowskiego.

Tematem tekstu Dariusza Makowskiego jest .....

W ostatnim akapicie autor tekstu uważa, że .....

.....

Zadanie 14. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższej informacji. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.

Z pierwszego akapitu tekstu wynika, że zdjęcie samo z siebie wyraża pełnię fotografowanego świata.

PRAWDA

FAŁSZ

Zadanie 15. (0–1)**Oceń prawdziwość poniższej informacji. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.**

Z tekstu wynika, że fotograf nie ma wpływu na to, co zostanie utrwalone na zdjęciu.

PRAWDA

FAŁSZ

Zadanie 16. (0–1)**Oceń prawdziwość poniższej informacji. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.**

W zdaniu *Przecież aparat nigdy sam nie robi zdjęć!* autor użył wykrzyknika, aby wzmocnić swoją wypowiedź.

PRAWDA

FAŁSZ

Zadanie 17. (0–1)**Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

Aby zachować sens wypowiedzi w sformułowaniu *To jednak mit*, podkreślony wyraz można zastąpić słowem ____.

podanie	A
---------	---

nieprawda	B
-----------	---

Zadanie 18. (0–1)**Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

Rzeczownik *fotografia* w narzędniku liczby pojedynczej ma formę ____.

<i>fotografią</i>	A
-------------------	---

<i>fotografiom</i>	B
--------------------	---

Zadanie 19. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

W wypowiedzeniu *Zdjęcia stanowią jedynie kompozycję elementów* podkreślony wyraz pełni funkcję ____.

przydawki	A
-----------	---

podmiotu	B
----------	---

Zadanie 20. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Wypowiedzenie *Zdjęcie samo z siebie nic nie mówi* to zdanie ____.

pojedyncze	A
------------	---

złożone	B
---------	---

Zadanie 21. (0–2)

Czy zdjęcia mogą być źródłem wiedzy o nas i o tym, co lubimy? Uzasadnij swoją odpowiedź.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 22. (0–20)

Dokładnie przeczytaj każdy z podanych tematów.

Podejmij decyzję, na który temat napiszesz wypracowanie.

Pamiętaj!

Musisz napisać wypracowanie tylko na jeden z podanych tematów: temat 1. lub temat 2.

Temat 1.

Napisz rozprawkę na temat, czy książka może sprawić radość. W swoich rozważaniach odnieś się do lektury obowiązkowej. Pisz zgodnie z tematem i planem. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 60 wyrazów.

Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Pisz zgodnie z planem:

- we wstępie przedstaw swoje stanowisko na ten temat,
- w rozwinięciu uzasadnij, dlaczego tak uważasz, i swoje uzasadnienie potwierdź przykładem z lektury obowiązkowej,
- w zakończeniu napisz wniosek, jaki wynika z całej Twojej wypowiedzi.

Temat 2.

Napisz opowiadanie o spotkaniu z jednym z bohaterów *Kamieni na szaniec*. Pisz zgodnie z tematem i planem. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 60 wyrazów.

Pisz zgodnie z planem:

- we wstępie przedstaw bohatera wybranego przez Ciebie,
- w rozwinięciu przedstaw i opisz spotkanie, w którym udział wziął wybrany bohater,
- wprowadź co najmniej pięć elementów spośród podanych: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, moment najwyższego napięcia, dialog, monolog, wspomnienie przeszłości,
- w zakończeniu podsumuj swoją wypowiedź.

Wypracowanie na temat nr .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lined writing area consisting of multiple horizontal dotted lines.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Brudnopis

A series of horizontal dotted lines intended for writing a draft.

